

Composite Special Operations Component Command

Bart VERBIST

Kolonel stafbrevethouder Bart VERBIST is sinds augustus 2019 *Deputy Commander* van het Special Operations Regiment. In het kader van de Belgische deelname aan het C-SOCC vervult hij de functie *Chief of Staff*. Voordien bekleedde hij hoofdzakelijk operationele functies binnen de paracommando-eenheden, de Belgische Defensiestaf en het *Allied Land Command*, in Turkije.

En décembre 2020, le Commandement conjoint de composante Opérations spéciales (Composite Special Operations Component Command, C-SOCC) a été déclaré opérationnel après achèvement de toutes les activités de formation nécessaires, malgré l'impact de la crise sanitaire mondiale. Simultanément, le C-SOCC a également été certifié « quartier général du SOCC » (QG) de la Force de réaction de l'OTAN (NATO Response Force, NRF) 2021. Ces deux accomplissements ont constitué le couronnement d'une coopération unique entre la Belgique, le Danemark et les Pays-Bas. En 3 ans, un QG multinational pour les opérations spéciales a été édifié par ces trois nations-cadres.

Van politieke intentieverklaring tot operationele certificatie

Het idee voor het C-SOCC ontstond in 2013 toen het pas opgerichte *NATO Special Operations Headquarters* (NSHQ)¹ op zoek ging naar lidstaten die bereid waren om een multinationaal HK te creëren dat *Special Operations Forces* (SOF) in een crisisgebied kan aansturen. Binnen de NAVO C2-structuur bestaat er namelijk een nijpend tekort aan expeditie SOF HK. Ook zijn er maar een handvol geallieerden die autonoom een SOF HK kunnen aanbieden.

¹ Het *NATO SOF Coordination Center* (NSCC) bestond al sinds 2006. In 2010 wordt beslist om het NSCC te transformeren tot NSHQ om er een operationeel HQ van te maken. NSHQ neemt als *proof of concept* NRF SOCC 2017 voor haar rekening.

Op 16 februari 2017 ondertekenen de Defensie ministers van België, Denemarken en Nederland de *Letter of Intent* (LoI) en op 7 juni 2018 ondertekenen ze het *Memorandum of Understanding* (MoU) om het C-SOCC op te richten. Op 25 maart 2019 wordt het *Technical Agreement* (TA) ondertekend tussen het NSHQ en de drie *Special Operations Commands* (SOCOM), wat de eigenlijke start betekent van het C-SOCC.

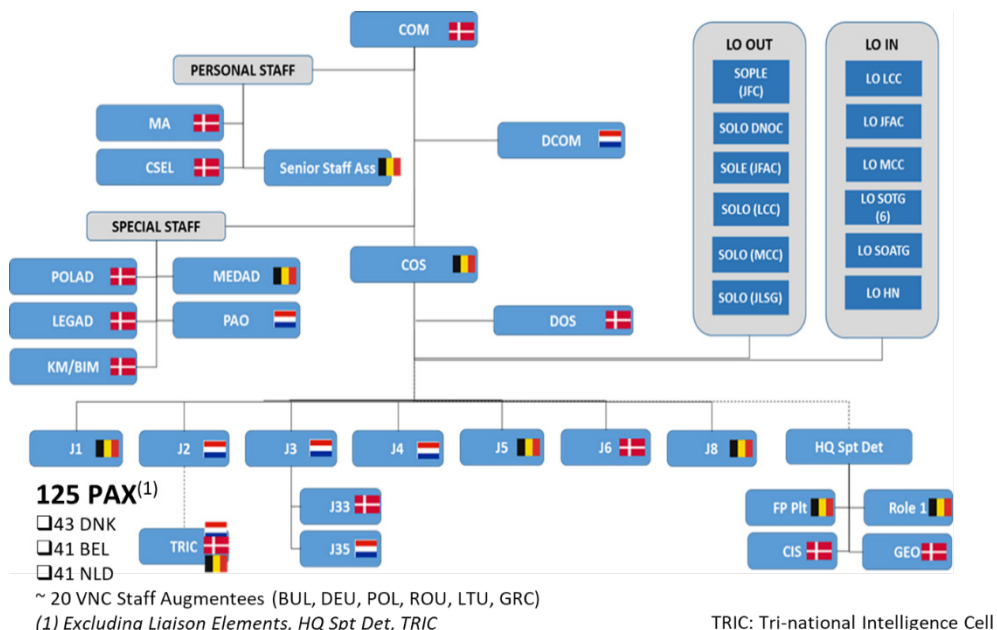

Figuur 1 - Ondertekening van de Memorandum of Understanding door de Defensie ministers van Nederland, Denemarken en België

Het C-SOCC is onuitgegeven in de zin dat voor de eerste keer verschillende kleine Europese naties erin slagen om samen een SOF HK te leveren. Dit project kon sinds haar oorsprong op veel aandacht rekenen en geldt als een voorbeeld binnen de NAVO. Het succes van het C-SOCC inspireert namelijk andere kleinere Europese lidstaten om samen te werken. Zo zijn er lokale samenwerkingsverbanden ontstaan om een C-SOCC op te richten tussen Hongarije, Slovenië, Slowakije en Oostenrijk, tussen Griekenland en Bulgarije, en onderling tussen de Baltische Staten.

De term *composite* duidt op de permanente en structurele samenwerking tussen de drie *framework* naties. Om beurt en telkens voor een periode van 4 jaar neemt een van de drie naties de rol van *Lead Nation* op zich. Deze beurtrol is afgestemd op de intentie om het C-SOCC periodiek als NRF SOCC HK aan de NAVO aan te bieden. Denemarken, dat bij de oprichting van het C-SOCC reeds over een SOCOM beschikte, werd in onderling akkoord de eerste *Lead Nation*. Vanaf januari 2023 neemt Nederland deze rol over, gevolgd door België vanaf januari 2028. In 2032 is Denemarken dan opnieuw aan de beurt.

Het C-SOCC is een niet-permanent joint en combined HK. Het personeel voert zijn basisfunctie uit in zijn nationale defensiestructuur en komt enkel samen in het kader van specifieke C-SOCC-trainings- of planningsactiviteiten, of voor operationele inzet. De enige permanente cel bestaat uit het projectteam dat exclusief door de Lead Nation in plaats wordt gesteld en optreedt als permanent aanspreekpunt voor externe actoren.

Figuur 2 - Structuur van het C-SOCC als NRF SOCC 21

Het C-SOCC bestaat uit ongeveer 150 functies waarvan de kernfuncties op een evenredige manier tussen de 3 *framework* naties verdeeld zijn. Het C-SOCC omvat ook ongeveer 20 augmentees aangeboden door Bulgarije, Duitsland, Litouwen, Polen, Roemenië en Griekenland, wat het multinationale karakter van het HK verhoogt. Het Deense en Nederlandse personeel is hoofdzakelijk afkomstig vanuit de respectieve SOCOM's te Aalborg en Den Haag. Het Belgische personeel wordt geput uit het SOCOM en het *Special Operations Regiment* (SOR) en wordt aangevuld met experts uit de rest van Defensie, met inbegrip van de lucht-, de maritieme en de medische component. Het HK wordt tevens ondersteund door een multinationaal *Headquarters Support Detachment* (HQ Spt Det) dat een Belgisch *Force Protection* peloton en een Belgisch medisch steunelement (rol 1) omvat. De functies in het C-SOCC zijn niet permanent toegewezen en worden op basis van meerjarige rotaties over de 3 *framework* naties herverdeeld.

De financiering van het C-SOCC is gebaseerd op het principe van *common funding* en *equal burden sharing*. Dit is van toepassing op zowel investeringen, werkingskosten als onderhoud.

Het C-SOCC als katalysator voor de Belgische SOF

België heeft hoge ambities op het vlak van speciale operaties onderschreven. Belgische SOF eenheden zijn sinds geruime tijd actief in de Sahel-regio en met de deelname aan het C-SOCC kan België speciale operaties in een expeditionair SOF HK aansturen. Hierdoor neemt de internationale erkenning van de Belgische SOF verder toe.

Binnen de Belgische Defensiestaf is het SOCOM, samen met het SOR, verantwoordelijk voor de concrete invulling van het C-SOCC. Op personeelsvlak levert België ongeveer 70 militairen in de staf, waaronder enkele sleutelfuncties (Chief of Staff, J1, J5). Het C-SOCC heeft de toegang van Belgisch SOF-personeel tot gespecialiseerde cursussen gefaciliteerd en heeft de kans geboden om deel te nemen aan grote NAVO-oefeningen zoals STEADFAST JUPITER JACKAL 20.

Het C-SOCC dient ook als testplatform om het *Tri-national Intelligence Cell* (TRIC) concept te testen. Het TRIC wordt ontplooid in directe steun van het C-SOCC en omvat gespecialiseerd personeel dat de *reach back* verzekert naar de militaire inlichtingen- en cybercapaciteiten van de drie *framework* naties.

De bundeling van de drie nationale bijdragen aan het C-SOCC resulteert in een operationele capaciteit die de som van de individuele nationale capaciteiten overstijgt. Zo draagt het C-SOCC tevens bij tot het versterken van de nationale SOF-capaciteiten. SOF C2 is ook hernomen als *NATO Capability Target* voor België in het kader van het *NATO Defense Planning Process* (NDPP)². Door haar deelname aan het C-SOCC voldoet België aan het huidige opgelegde target inzake SOF C2.

Figuur 3 – De Deense Generaal-majoor Peter Boysen, commandant C-SOCC, spreekt de staf van het C-SOCC toe tijdens de NRF SOCC 21 Kick-off Conference

Het C-SOCC: de toekomst vanuit een Belgisch perspectief

Het C-SOCC heeft aangetoond dat kleinere Europese landen met een vergelijkbare oppervlakte en populatie alsook met een verwante cultuur en gemeenschappelijke ambitie een dergelijke onderneming kunnen doen slagen. Maar hiervoor dienen wel enkele randvoorwaarden vervuld te zijn.

² Het NDPP heeft tot doel de planning en ontwikkeling van militaire capaciteiten tussen de lidstaten binnen de NAVO te harmoniseren teneinde de overeengekomen targets op een zo efficiënt mogelijke manier te realiseren. Impliciet draagt het NDPP ook bij tot de verhoogde interoperabiliteit van SOF binnen het bondgenootschap.

Een van de belangrijkste voorwaarden is het beschikken over een volwaardige SOF-structuur met voldoende middelen om de invulling van het C-SOCC te verzekeren. Tegen 2027 vraagt de NAVO bovendien aan België om autonoom een SOCC HK voor een *Small Joint Operation Minus* (SJO(-)) te leveren. Dit impliceert voor België bijkomende investeringen, onder meer in een beveiligd CIS-netwerk dat interoperabel is met de partnerlanden, en in adequate infrastructuur om het SOCC SJO(-) op nationale bodem te kunnen trainen en inzetten, alsook om dit HK expeditionair te kunnen aanwenden. Verder dient op personeelsvlak niet enkel kwantitatief geïnvesteerd te worden, maar ook kwalitatief om de verdere opbouw van SOF expertise en innovatie te garanderen.

Het C-SOCC is een katalysator voor de transformatie van de Belgische SOF gelet op de permanente deelname aan het HK, maar ook omdat België gelijktijdig met het HK telkens een SOF-eenheid aanbiedt aan de NRF. Deze bijdrage kan samengesteld zijn uit SOF-capaciteiten inzetbaar in het land- of maritieme domein, desgevallend aangevuld met specifieke SOF luchtmiddelen³. Deze operationele engagementen bepalen mee het tempo van de transformatie van de Belgische SOF daar ze de prioriteiten voor de ontwikkeling van de Belgische SOF in de tijd uitzetten. België heeft het voornemen om samen met Nederland in 2026 een *Special Operations Maritime Task Group* (SOMTG) aan de NRF aan te bieden. Dit engagement is richtinggevend voor de evolutie van de Belgische maritieme SOF-capaciteit, in nauwe samenwerking met de marine en de Nederlandse SOF.

Een ander domein waarin België moet blijven investeren, is de opbouw van de medische steun aan SOF, gaande van *Special Operations Surgical Teams* (SOST)⁴ tot het versterken van de medische basisvaardigheden van het SOF-personeel volgens de door het NSHQ vastgelegde normen. Verder moet blijvend geïnvesteerd worden in de verschillende SOF inlichtingencapaciteiten en de oprichting van een *Special Operations Intelligence Cell* (SOIC) op het niveau SOR.

---

³ Met de verwerving van de *Short Take-Off and Landing* (STOL) vliegtuigen zal België in de toekomst beschikken over de nodige middelen om een *Special Operations Air Task Unit* (SOATU) samen te stellen.

⁴ Het SOST is een geïntegreerde medische capaciteit die levensreddende chirurgie kan uitvoeren in barre omstandigheden of in een vijandige omgeving wanneer de normale medische tijdslijnen niet kunnen gerespecteerd worden.

In het vooruitzicht van de periode waarin België de rol van *Lead Nation* zal opnemen (van 1 januari 2028 tot 31 december 2031) is het noodzakelijk om, naar het voorbeeld van de Deense en Nederlandse SOCOM, tijdig een team samen te stellen dat zich exclusief bezighoudt met het C-SOCC-project (opwerking, certificatie, stand-by NRF SOCC 30, coaching van de volgende SOCC). Het is duidelijk dat deze periode voor het SOCOM een zeer grote uitdaging zal betekenen, niet in het minst in het personeelsdomein. De Belgische SOCOM is beperkt in omvang, zeker in vergelijking met haar Nederlandse en Deense tegenhangers, en het HK SOR is slechts voor 50% gevuld. Het is dus zaak hierop tijdig te anticiperen en de nodige investeringen in personeel, zowel kwantitatief als kwalitatief, doordacht en voldoende vooruit te plannen.

De exacte (her)verdeling van de functies tussen de drie *framework* naties in de aanloop naar NRF 26, en nadien NRF 30, moet nog gebeuren. België zal echter voor de volgende rotaties de *Deputy Commander (DCOM)* en aansluitend de *Commander (COM)* C-SOCC dienen te leveren alsook de nodige kernfuncties. Hierop dient geanticipeerd te worden. Het is dus aan de orde om nu reeds potentiële kandidaten voor deze sleutelfuncties te identificeren en voor te bereiden. Dit kan door deelname aan gespecialiseerde internationale cursussen en vormingen, het invullen van geselecteerde functies in internationale HK en de deelname aan grote NAVO-oefeningen. Het huidige personeelsbeleid dient hiermee rekening te houden zodat de beoogde competenties op het geschikte ogenblik beschikbaar zijn.

De nodige aandacht moet ook besteed worden aan het borgen van de opgedane kennis en ervaring uit de eerste C-SOCC-cyclus (opwerking, certificatie, stand-by NRF SOCC 21). De basis voor de paraatstelling van het C-SOCC is het *Zero to NRF*-concept van het NSHQ dat in detail het opwerkingstraject van een SOCC beschrijft. Ook moet het C-SOCC aangeprepen worden om de nodige SOF-awareness te promoten binnen de Belgische Defensie. *Experience briefings* tijdens de voortgezette vorming van de officieren (Vorming Kandidaat Hoger Officier, Hogere Stafopleiding en Hoge Studies Veiligheid en Defensie) en hoofdonderofficieren (HOO) moeten de opgedane kennis en ervaring verder verspreiden binnen en buiten de Belgische Defensie.

Een van de grote uitdagingen is het behouden van de operationaliteit tussen twee opeenvolgende C-SOCC-rotaties. Een doordachte personeelsplanning alsmede de deelname aan activiteiten van andere SOCCs in de tussenliggende periodes kunnen hieraan bijdragen. De operationaliteit en interoperabiliteit omvat ook het behoud van de kennis van de nodige *softwaretools of Functional Area Systems* (FAS) die binnen de NAVO, en dus ook in het C-SOCC, gebruikt worden. De invoering van deze NAVO-applicaties binnen de Belgische Defensiestaf dient overwogen te worden om de *know-how* te borgen, permanent toegang te hebben tot de bestaande *databases* en de interoperabiliteit met de NAVO en de partnerlanden te verbeteren. Deze tools kunnen tevens aangewend worden voor de reële operationele planning binnen ACOS O&T. Ook kan bekeken worden in welke mate ze geïntegreerd kunnen worden in de voortgezette vorming in het Defence College.

© Kapt. Nikolaj JENSEN (DNK)

Figuur 4 –De Command Group van het Composite Special Operations Component Command bij de certificatie van het C-SOCC op het einde van de NAVO-oefening Steadfast Jupiter-Jackal 2020

Besluit

Het C-SOCC illustreert dat SOF steeds meer in een multinationale context worden ingezet en verhoogt de capaciteit van de NAVO om SOF aan te sturen in een crisissituatie. Het C-SOCC is het bewijs dat kleine Europese landen met de nodige ambitie boven zichzelf kunnen uitstijgen door samen te werken. Het succes van dit project heeft het C-SOCC tot voorbeeld gesteld voor andere lokale samenwerkingsverbanden. Samen met Denemarken en Nederland heeft België haar ambitie op het vlak van SOF C2 kunnen waarmaken en heeft ze bijgedragen tot de invulling van de bestaande lacune binnen de NAVO. Het C-SOCC is een katalysator voor de transformatie van de Belgische SOF doordat het specifieke vereisten oplegt aan de nationale SOF C2-structuur alsook aan de onderliggende SOF-capaciteiten. De transformatie wordt tevens aangestuurd door de SOF-targets die via het NDPP aan België worden opgelegd, waaronder een autonoom SOCC SJO(-) tegen 2027. De uitdaging bestaat er nu in de opgedane kennis en ervaring te verankeren en tijdig de nodige middelen en personeel te voorzien om de volgende C-SOCC-rotaties te verzekeren. Deze verantwoordelijkheid ligt in de eerste plaats bij het SOCOM, maar heeft enkel kans op slagen indien dit project gedragen wordt door de ganse Defensiestaf.

Trefwoorden: C-SOCC, SOF, SOCOM